

Mededelingen van Cornelis van der Slot, oud 37 jaar, olieman HAL, ex ms. "Zaandam".

Den 2en November 1942 ten 16.00 had ik wacht te kooi, ik had juist een bad genomen toen ten ongeveer 16.00 uur een zware klap gehoord werd.

Aan dek gekomen dachten verschillende mensen dat er iets gesprongen was in de machinekamer, doch dit bleek niet het geval daar het schip begon te zinken en na enige ogenblikken (ongeveer tien minuten) het water ongeveer gelijk met het dek stond. Mijn plaats was in de BB motorreddingsboot, doch deze was geheel weggeslagen; terwijl ik stond te beraadslagen wat te doen volgde er een tweede explosie, nu van stuurboord, het schip zonk direct weg.

Ik kwam te water met meerdere opvarenden en zag enige wrakstukken drijven, daaraan vastgeklemd en met de overige drenkelingen zo goed en kwaad als het ging een vlot samengesteld van alle mogelijke wrakhout. Op dit geïmproviseerde vlot met nog 16 mensen de nacht doorgebracht, doch tegen het dagworden was de toestand op dit vlot bijna hopeloos daar het half onder water zat en bijna uit elkaar ging.

Daar ik heel in de verte meende iets van een grote kist te zien drijven, daarheen gezwommen met behulp van een houten luik, den gehelen dag doorgezwommen af en toe gerust en kwam 's avonds aan bij het voorwerp. Het bleek een vlot te zijn. Met tussenpozen van enige uren kwamen ook Lt. Maddox (USN), gunner Izzy en Bearly (USN) en matroos Hogendam aan. Op het vlot bleek proviand en water voorradig te zijn.

Het beheer nam Lt. Maddox voor zijn rekening, driemaal per dag werd het proviand en water gedistribueerd. na ongeveer zestien dagen was het proviand op, het drinkwater ongeveer vijf dagen daarna. Er was geen visgerei aan boord. Zodoende kon men niet vissen. Wel was er een oud stuk touw, daarmee slaagde Lt. Maddox door een gelukkig toeval een lasso te werpen over de kop van een kleine haai, het beest werd dood gemaakt en gedeeltelijk opgegeten.

De dagen en nachten gingen langzaam voorbij zonder dat er iets van schepen of anderszins gezien werd. Den eersten Kerstdag werd aan de kim een schip gezien zonder echter opgemerkt te worden, dit herhaalde zich ook den volgende dag eveneens zonder zelf opgemerkt te worden.

Water werd verzameld als het regende middels een zeiltje hetwelk ook op het vlot aanwezig was, Kwam het vlot in koude stromingen terecht dan was de vis verdwenen, bij warme stromingen was er wel vis. Zodoende waren er dagen dat men vis ten overvloede had, soms dagen dat men helemaal niets had tot wel vijf à zes dagen zonder voedsel. Men ving de vissen door middel van de tenen in het water te houden. De roofvis kwam er dan op af, doch voor deze gelegenheid had te bijten werd de vis door de overigen op het vlot gegrepen. Ook ving men wel kleine vissen onder het vlot met de staart van een vogel, welke men 's nachts had gevangen en reeds opgegeten in het water te houden. De kleine visjes beten dan in de staart en zodoende trok men deze dan op het vlot. Er waren dagen dat soms 100 kleine visjes gevangen werden. De kleine visjes werden dan gegeten op dezelfde manier als in Holland een gezouten haring. De Amerikanen voelden echter niet veel voor deze vis en waren er een beetje vies van, aten er weinig van en dan zeer langzaam, doch de USN gunner Izzy at er wel van, evenals Hogendam en ik.

Na een 60 dagen voelde de USN gunner Bearly zich niet goed, deed vreemde vragen, werd slecht ziende etc. Hij werd zo goed en kwaad als het ging verzorgd doch overleed na 66 dagen op het vlot te hebben doorgebracht. Een ring werd van zijn vinger genomen, ook de nog resterende kleren bewaard, waarna het stoffelijk overschot aan de zee werd toevertrouwd.

Dezelfde symptomen deden zich enige dagen later voor bij Lt. Maddox, ook hij werd slechtiende, at niets meer en overleed een week na gunner Bearly. Zijn trouwring werd afgenomen, ook zijn kleren bewaard en het lichaam werd aan de zee toevertrouwd.

Den 83sten dag werd een konvooi zichtbaar aan de kim, hetwelk in onze richting naderde, bijna hadden wij al onze hoop reeds weer opgegeven toen het laatste schip ons opmerkte en onze richting uitvoer. Het bleek de USN subchaser P.C. 576 te zijn. Het was toen 23 januari 1943. Men had ons opgemerkt doordat ik had staan zwaaien met een oud stuk vlag, staande op het vlot, vastgehouden door gunner Izzy en Hogendam. De subchaser kwam langsij en Izzy en Hogendam moesten aan boord geholpen worden. Ik kon

echter zelf nog aan boord van de subchaser klimmen. Direct werden wij in bed gestopt, kregen een fruitcocktail te eten en vielen in slaap. Gedurende de gehele nacht werden wij opgepast en verzorgd door een pharmacistmate genaamd Buckley, die daar als dokter aan boord was. Gedurende deze 1e slaapperiode (ongeveer 24 uur) kregen wij 13 inspuitingen, waarvoor of wat het was weet ik niet. Mijn gewicht bij het aan boord komen der subchaser was ongeveer 45 kg, normaal gewicht 72-75 kg., wat ik nu praktisch ook weer weeg.

Na drie dagen heel licht gevoed te zijn kregen wij weer ons eerste goede maal in bijna drie maanden en na vijf dagen mochten wij een beetje op het schip lopen. Het ging ons allen goed, geen koorts en of niets.

4 februari 1943 kwamen wij behouden te Pernambuco aan, werden daar door den Hollandschen Consul van Sohusen goed ontvangen en moesten het hospitaal in voor verdere observatie. Na negen dagen werden wij hieruit ontslagen doch moesten in Pernambuco nog ongeveer zes weken wachten alvorens er gelegenheid was voor ons om door te reizen naar de U.S.A. 17 April 1943 was er gelegenheid voor ons, Hogendam en mij, per US Army transport Plane via Natal, Brazilië naar Miami te reizen alwaar wij 19 april 1943 behouden arriveerden.

Wij werden op het vliegveld te Miami ontvangen door den Hollandschen Consul aldaar, de heer v.d. Stempel en ondergebracht in een hotel en vervolgens donderdag per nachttrein de reis naar New York gemaakt.

aldus gedaan : New York, 26 april 1943

De Kapitein Luit. ter Zee KMR

w.g. H.M. van Bemmelen

De luitenant ter Zee der 2e Klasse KMR

w.g. A.J. van Hulstentop